

MỘT BÊN LÀ NÚI

MỘT BÊN LÀ RỪNG

MỘT.

Quán là một túp lều nhỏ nằm dưới chân đồi, bên lề con đường mòn dẫn từ hương lộ đến tận đỉnh đồi. Phía sau quán là bãi cỏ tranh cao khỏi đầu. Hương lộ là con đường đất trộn cát nhiều hơn đá, đầy ổ gà, rộng vừa đủ cho một chiếc xe hơi. Cách đó vài trăm thước là một ngã ba với khu chợ gồm mấy dãy hàng quán vách ván lợp tôn. Gần tới ngã ba, phía bên trái khu chợ là nhà máy xay lúa đã từ lâu không còn hoạt động, tấm bảng hiệu đã tróc hết sơn, cột ống khói gãy ngoặt như bị cửa cổ, vách trống lơ bốn phía, nhiều tấm tôn trên nóc đã bị lấy mất.

Nằm xéo cái quán cóc, bên kia hương lộ là ngôi giáo đường mà người ta chỉ thấy ngọn tháp chuông nhọn hoắt nhô lên khỏi rừng cây xanh. Từ lâu tiếng chuông hình như không ngân lên đều đặn mỗi chiều, hay chuông có ngân mà vì người bố già đã không đủ sức kéo chuông nên âm thanh không vượt thoát ra khỏi bức tường thành bằng một rừng cây lá. Thật lâu mới có một chiếc xe đồ hay xe nhà nước chạy trên khúc đường vắng vẻ này, còn đa số xe thì quẹo mặt chỗ ngã ba để tới thị trấn miền biển. Cho nên trên khúc hương lộ này người ta lưu thông bằng xe đạp hay đi bộ; khi chuyên chở nặng, xe bò là phương tiện hữu hiệu nhất.

Nhìn trong quán người ta thấy một người đàn bà tuổi ngoài năm mươi đang ngồi trên cái sạp gỗ, mắt ngó băng qua con đường trước mặt. Mấy chai nước ngọt, vài cái kẹo đựng ít bánh, kẹo, đậu phộng, hạt dưa ... để trên kệ; mấy khúc khô cá thiều, cá đuối, mấy con khô mực mồi cời bọc trong cái túi ny lông, cùng nải chuối sứ còn sót mấy trái, da đã thâm kim, treo lủng lẳng trên sợi dây gai căng ngang hai vách lá. Trên chiếc bàn hẹp té kê bên góc nhà, một chai rượu trắng đầy và một chai lụng hơn phân nửa có chiếc ly thủy tinh trong vắt úp ngược trên miệng chai. Chiều đã xuống từ lâu. Tiếng chim chiều nghe rõ hơn khi khắp cả ngọn đồi tiếng búa đục đá đã ngưng. Chiếc xe bò cuối cùng của lão lụng gù đã đồ dốc rồi khuất sau một vòm đá bên đường. Những người lấy củi và đập đá đã về nhà hết rồi. Con đường mòn dẫn lên đồi và con hương lộ không còn một bóng người. Hàng ngày vào khoảng giờ này, sau hồi chuông từ ngôi giáo đường, người đàn bà không mong có người khách nào ghé quán, nhưng bà biết người đàn ông đó sẽ tới, sẽ từ khu rừng cây bên kia băng qua đường rồi bước vào quán ngồi trên chiếc ghế độc nhất đó, như mọi khi. Bà sẽ rót đầy ly rượu trao cho người đàn ông; ông đón lấy bằng hai ngón tay, rồi nhẹ nhàng để trên bàn. Hai bàn tay của hai người vẫn hơi rung, như mọi khi. Người đàn ông sẽ không uống vội. Họ sẽ nói với nhau vài điều mưa nắng, như mọi khi. Thường thì chỉ có người đàn ông nói, giọng khàn khàn của người cao tuổi, còn người đàn bà thì thỉnh thoảng mới góp vào vài lời. Ngồi một lúc, nhiều khi không nói với nhau lời nào, trước khi đứng dậy, như mọi khi, người đàn ông cầm ly rượu uống ực một cái cạn ly rồi bước ra khỏi quán, nói gọn tui về nhen. Người đàn bà bây giờ mới thật sự đóng cửa quán, và bắt đầu lên đèn.

HAI

Mấy hôm nay người đàn bà không nghe tiếng chuông chiều, như mọi khi. Người đàn ông cũng không thấy đến, như mọi khi. Tiếng xe bò lóc cóc, kéo kẹt của lão lụng gù đã chìm sau vòm đá. Tiếng chim cu rút từ vách đá phía sau quán, nghe sao náo nùng. Người đàn bà đóng cửa quán mà nghe lòng thật nặng. Cửa đã cài then nhưng đôi mắt người đàn bà còn vẫn ở đâu bên kia lộ và ở đâu bên kia rừng. Thêm một đêm nữa người đàn bà không muốn lên đèn.

Trong bóng đêm, người đàn bà thấy rõ cái tháp chuông cao nghệu vươn khỏi tấm thảm đen kịt. Tấm thảm ấy đã một lần cuốn lấy chàng, dìm chàng đâu đó trọn một thời thanh xuân giữa bốn bên tường gạch. Hình như mỗi đêm, từ trong lòng tấm thảm ấy người đàn bà thấy người con gái mười lăm mười bảy đứng thập thò sau vách núi nhìn chàng tay chân cuộn cuộn với những nhát búa đập nhịp nhàng lên từng khối đá xanh. Chàng. Chàng như một chúa tể. Chàng như

một thiên thần giữa trùng trùng đá tảng. Núi rừng này đâu phải của riêng chàng, nhưng tại sao chàng ngang nhiên chiếm ngự tất cả những con đé con trùng, tất cả những đồi cao, bãi thấp, những lá cỏ, nhánh cây. Cả cái trái tim nhỏ nhoi của người con gái ngoại đạo này đã chui vào đôi bàn tay chàng từ hồi nào vậy? Những ngón tay chàng không khép, nhưng hơi ấm từ lòng bàn tay cũng đủ thiêu sống một thời thanh xuân của người con gái tội nghiệp.

BA

Chiều nay người đàn bà tưởng mình làm khi nghe hồi chuông thứ nhất. Đến hai hồi chuông kế tiếp thì bà mới biết rằng rừng cây bên kia đường đã thực sự lên tiếng, những tiếng ngân vang thân thuộc từ nóc giáo đường. Và người đàn ông quen thuộc cũng vừa bước ra khỏi khu rừng, như mọi khi. Người đàn bà thấy như hòn đá tảng bà mang mấy ngày nay bỗng rớt khỏi lòng mình. Người đàn ông băng qua đường, dừng lại trước quán, hai tay vịn thành cửa, đầu hơi cúi xuống giữa hai ống tay toàn xương khiến cho chiếc thánh giá rơi ra từ cái cổ áo không kịp cài nút trên. Ông thở một hơi dài rồi mới bước vào quán, ngồi xuống chiếc ghế quen thuộc. Hôm nay trông người đàn ông có vẻ khác với mọi khi.

“Mấy hôm nay tôi bị cảm thương hàn”.

“Vậy sao? Cơ khổ! Tôi nào có biết”.

“Tay chùn mình mấy lạnh ngắt, lại ho thật nhiều, tưởng đã không ngồi dậy nổi”.

“Trời ơi, thật khổ cho ông. Hôm nay thì ông thấy thế nào? Đã bớt nhiều chưa? Uống những thuốc gì? Sao ông không mặc thêm áo ấm? Chưa hết bệnh mà đi đứng làm chi hồng biết nữa!”

Lần đầu tiên bà thấy mình nói quá nhiều, khác với mọi khi.

“Thì tôi cũng uống mấy thứ lá rừng. Chưa bớt nhưng cũng ráng xuống đây”.

Chưa bớt nhưng cũng ráng xuống đây, câu nói sao nghe nặng hơn chì khiến người đàn bà chùng như muốn khóc. May mà người đàn ông, như thường lệ, đã nốc xong ly rượu, nói tui về nhen, rồi bước ra cửa, dáng đi lạng quạng, muốn té. Chiếc áo sơ mi màu cháo lòng mỏng đánh không cản được ngọn gió va vào lồng ngực kẹp lép như một cánh lá khô. Mấy sợi tóc trắng phau phát phơ trong trời chiều, cô đơn như người đàn ông đang tan dần trong màu xanh của lá và đang mất dần trong màu tối của đêm. Tám thăm đêm đen kịt, như mọi khi, cuốn lấy người đàn ông thêm một lần nữa.

Cửa quán đã đóng rồi mà tầm mắt người đàn bà vẫn còn lẩn quẩn bên kia rừng. Rừng đang trôi hun hút vào bóng đêm. Hòn đá vừa mới rơi xuống hồi nãy bỗng ai đó đã nhặt lên rồi bỏ vào lòng người đàn bà. Hòn đá bây giờ nghe nặng hơn trước thật nhiều.

Tối nay người đàn bà cũng không buồn lên đèn. Bà đọc mấy câu chú Quán thế âm trong bóng đêm.

Đêm vẫn đen và nặng như chì.

CUỐI CHUYỆN

Khi biết mình còn mấy hơi thở cuối, người bố già cố trèo lên tháp chuông, nắm sợi dây như một thói quen từ mấy chục năm nay, nhưng tiếng chuông không vượt khỏi cái dày đặc thẫm u của cây rừng. Tám thăm đêm muôn đời vẫn đen kịt.

Sau đó thì tiếng chuông vĩnh viễn im bật từ tháp giáo đường. Cái quán cóc thì cũng vĩnh viễn đóng cửa. Không còn người khách mỗi chiều nhô ra từ bên kia con đường, chỗ bìa rừng, như mọi khi, thì quán mở cửa làm chi. Tiếng niệm chú Quán Thế Âm mỗi đêm cũng không một âm vang nào để dội từ vách núi. Phía xa đằng kia khu chợ vẫn người đi kẻ đến; đâu có ai biết một chút đổi thay đã xảy ra trên khúc hương lộ vắng tanh này. Con hương lộ tuy không rộng đủ cho hai chiếc xe hơi qua mặt, nhưng cũng đủ để chia đôi một bên là núi, và một bên là rừng.

Trần Bang Thạch